

6th International
EX LIBRIS Exhibition
SKOPJE
2023

Изложба **6**^{та} меѓународна
ЕКС ЛИБРИС
СКОПЈЕ
2023

6th International
EX LIBRIS Exhibition
SKOPJE
2023

КУЛТУРНО ИНФОРМАТИВЕН ЦЕНТАР - СКОПЈЕ
CULTURAL INFORMATION CENTER - SKOPJE

Декември 2023 December

09.12.2023, Скопје
Срѓан Микиќ

Да се биде графичар кој користи традиционални печатарски медиуми во време на дигитална преродба на визуелните уметности претставува избор и воедно индивидуален повик на креативецот. Да се биде традиционален во својот избор на техники не треба да се смета за ретроградност или застареност како што сметаат многумина современици. Да се биде колекционер на книги во својата препознатлива форма изработена од хартија и мастило, исто така не означува движење во спротивна насока од текот.

Ex Libris-от во својата суштина претставува своевидна карика помеѓу традиционалните визуелни перцепции на уметничките дела како безвременски артефакти. Велам безвременски бидејќи овие физички сведоштва за човечката креативна мисла имаат тенденција да говорат за минатото и воедно да придонесат во интелектуалниот и креативниот развој на идните генерации.

Едноставниот резултат од пресметката поврзана со нашата дигитална, да не речам виртуелна реалност, е дека информацијата што сакаме да ја пренесеме на идните генерации, е обврзана со еден единствен дискурс во развојот на нашето технократско општество. Општество кое користи материјални ресурси за производство на енергија од која зависи целиот наш генерациски концепт на егзистенција. Со развојот на вештачката интелигенција во последните десетина години, почнува дури да се преиспитува самата инволвираност на човекот како незаменлив генератор на идеи. Цивилизациски дискурс кој допрва треба да го помине тестот на времето. Иднината на пренесувањето на идеите во своето материјално пакување како што се книгите и уметничките артефакти со голем ентузијазам сè поотворено се отстранува од реалноста и се заменува со виртуелни и, да речам, неопипливи форми на долгорочно комуницирање.

До измислувањето на винилот како предмет што може да архивира звук, музиката се пренесувала низ времето со препејување. До појавата на хартијата, знаењето што го имале нашите предци било, исто така, работа на вербално пренесување. Дали ние, зависниците од денешните „играчки“ сме спремни да го пренесеме своето знаење доколку во еден момент останеме без нив?!

Поразителен е фактот дека човештвото низ вековите има повеќе изгубено во својот континуитет отколку што има добиено и доразвиено. Доволно е да се потсетиме само на цементот, кој како важен, во наше време и незаменлив градежен материјал, повеќепати низ историјата бил забораван, поточно се губело знаењето за неговото создавање. Рецептот никогаш не бил напишан на камен. Повеќе од очигледно е дека човештвото низ историјата откривало, па заборавало и повторно откривало едни те исти откритија. Постојано изникнуваат прашања за потеклото на историските артефакти и градби како и за нивниот настанок. Пирамидите сè уште се сметаат за гробници на фараоните и сè уште нивното создавање е мистерија и прашање е дали некогаш ќе бидеме во состојба да ја одгатнеме. Множество артефакти и објекти за кои останува да се препоставува и шпекулира додека нивното вистинското знаење е скриено во Платоновата сфера на идеите и останува вечна мистерија.

Дигиталната и виртуелната замена на физичката реалност претставува сериозна опасност за идните генерации. Замислете да се случи некоја глобална катастрофа, било природна било предизвикана од нас самите. Почнуваме од нула.

Ex Libris значи означување на сопственост, на физичка колекционерска сопственост на книги со посебна вредност за оној што ги поседува. Физичка колекција на знаење која има за цел да остане за идните генерации. Индивидуална и фамилијарна колекција обележана со графичка претстава која може да биде во форма на симбол или пак, во форма на илустрација која има одредено значење. Своевидно лого на колекција на книги.

Самиот збор Ex Libris во превод од латински значи „од книгите на...“ или во преносно значење „оваа книга му припаѓа на...“, како и, условно речено, книжна дисциплина Ex Libris-от е директно поврзан со графичката уметност на мултипликацијата. Конкретно Ex Libris претставува парче хартија со отпечатена слика на која е означена сопственост. Отпечатена и третирана како и останатите нам познати графики изработени во висок, длабок или дигитален печат, обележана со техника и потпишана од авторот. Може да биде во форма на печат кој најчесто се аплицира на првата страница на

книгата или да биде отпечатена на хартија којашто дополнително ќе се додаде во книгата. Сама по себе, дисциплина која негува и обединува две традиционални и секако материјални категории.

И покрај тоа што најстарите примероци на Ex Libris можеме да ги најдеме уште од времето на фараоните како ознаки за припадност, Ex Libris како одделна уметничка и применета категорија се дефинира со појавата на печатарските техники и хартијата во Европа. Поточно од 1450 година со првиот препознаен Ex Libris за германскиот свештеник Јоханес Кабенберг познат како „Ежот“ на кој е претставен еж како симбол на сопственикот. Подоцна Ex Libris-от, освен за ознака на сопственост прикачена во книгата, станува и објект на размена и колекционерска страст. Од 19 век почнуваат да се организираат и изложби посветени на оваа, релативно нова уметничка категорија. Почнува да се организираат натпревари и да се формираат друштва на љубители на Ex Libris уметноста.

Ex Libris-от станува графичка категорија што ја надминува својата првобитна намена како ознака за сопственост и како таква опстојува во наше време. Со дигитализацијата и технологиите за замена на книгите, како што се дигиталните таблети за читање и компјутерите, оваа дисциплина е повеќе уметничка категорија отколку ознака за нечија библиотека и колекција. Ex Libris-от останува носталгична категорија чија цел е да ги потсети луѓето на една друга реалност, многу поразлична од сегашната.

Меѓународната биенална Ex Libris изложба, организирана од Соња Димовска, е токму тоа. Потсетник на еден друг ритам на живот, на време во кое општествениот и социјалниот дискурс се калел и формирал повеќе од милениум и којшто наеднаш постепено почнува да се губи и да се заменува со сосема друга реалност. Сведоштво на оваа носталгија се и многубројните учесници од сите страни на светот, нивната опсесивна посветеност кон традиционалните техники и принципи на работа. За жал, графиката како уметнички медиум во современото општество е, сепак, категорија во изумирање и затоа сметам дека е од големо значење да се потсетиме дека работата во сферата на идеите и нејзината материјална манифестација се две страни од еден портрет и дека нивната синтеза е она што ја прави уметноста да биде еден од најважните компоненти во структурата на здраво и прогресивно општество. Ќе се осмелам да кажам дека уметноста, всушност, е огледало на човечкиот дуализам. Поточно одраз на неговата духовна и материјална природа.

December 9, 2023, Skopje
Srdjan Mičić

Translation by ChatGPT

Ex Libris, in its essence, serves as a kind of link between traditional visual perceptions of artworks as timeless artefacts. Timeless, because these physical testimonies of human creative thought tend to speak of the past and contribute to the intellectual and creative development of future generations.

The simple result of the calculation related to our digital, not to mention virtual reality, is that the information we want to convey to future generations is tied to a single discourse in the development of our technocratic society. A society that uses material resources for energy production, on which our entire generational concept of existence depends. With the development of artificial intelligence in the last decade, the very involvement of humans as irreplaceable idea generators begins to be questioned. A civilization discourse that still needs to withstand the test of time. The future of conveying ideas in their material packaging, such as books and artistic artefacts, with great enthusiasm, is increasingly being replaced by virtual and, let's say, intangible forms of long-term communication.

Until the invention of vinyl as an object capable of archiving sound, music was transmitted through time by playing. Before the advent of paper, the knowledge that our ancestors had, was also a product of verbal transmission. Are we, the dependents of today's "toys", ready to transfer our knowledge if we lose those "toys", at some point?

It is striking that humanity has lost more in its continuity over the centuries than it has gained and developed. Just think of the cement, which, as an important and indispensable construction material in our time, has been forgotten multiple times throughout history, or more precisely, knowledge of its creation has been lost. The recipe was never written in stone. It is more than obvious that throughout history, humanity has discovered, forgotten, and rediscovered the same discoveries. Constant questions arise about the origin of historical artefacts and structures, as well as their occurrence. The pyramids are still considered tombs of pharaohs, and their creation remains a mystery. Will we ever be able to unravel it? Numerous artefacts and objects remain subject to speculation, their true knowledge hidden in Plato's realm of ideas, remaining an eternal mystery.

The digital and virtual replacement of physical reality poses a serious threat to future generations. Imagine a global catastrophe, whether natural or caused by ourselves. We start from scratch.

Ex Libris means marking ownership, a physical collector's ownership of books with special value for the possessor. A physical collection of knowledge intended to endure for future generations. An individual and familial collection marked with a graphic representation that can be in the form of a symbol or an illustration with specific meaning. A kind of logo for a book collection.

The word Ex Libris itself, translated from Latin, means "from the books of..." or figuratively, "this book belongs to..." Conditionally speaking, the discipline of Ex Libris is directly related to the graphic art of printmaking. Specifically, Ex Libris is a piece of paper with a printed image indicating ownership. Printed and treated like other familiar graphics produced through high, deep, or digital printing, marked with technique and signed by the author. It can take the form of a stamp applied to the first page of the book or be printed on paper that is additionally added to the book. It is a discipline that nurtures and combines two traditional and material categories.

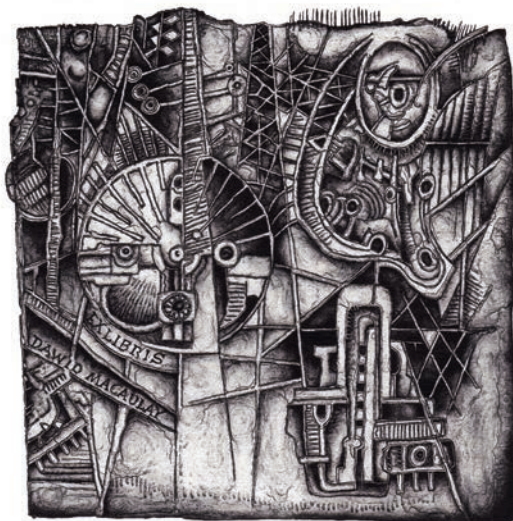
Despite the fact that the oldest examples of Ex Libris can be found from the time of the pharaohs as ownership marks, Ex Libris as a separate artistic and applied category is defined with the discovery of printing techniques and paper in Europe. Specifically, from 1450 onwards, with the first recognized Ex Libris for the German priest Johannes Cabenberg, known as the "Hedgehog," where a hedgehog is represented as a symbol of the owner. Later, Ex Libris, besides being an ownership mark attached to the book, becomes an object of exchange and collector's passion. From the 19th century, exhibitions dedicated to this relatively new artistic category began to be organized. Competitions started, and societies of Ex Libris art enthusiasts were formed.

Ex Libris becomes a graphic category that surpasses its initial purpose as a mark of ownership and, as such, survives in our time. With digitization and technologies replacing books, such as digital reading tablets and computers, this discipline is more of an artistic category than a mark for someone's library and collection. Ex Libris remains a nostalgic category whose purpose is to remind people of another reality, very different from the current one.

The International Biennial Ex Libris Exhibition, organized by Sonja Dimovska, serves precisely that purpose. A reminder of another rhythm of life, of a time in which societal and social discourse was forged over more than a millennium and which suddenly begins to fade and be replaced by a completely different reality. Testimony to this nostalgia is the numerous participants from all over

the world, their obsessive dedication to traditional techniques and principles of work. Unfortunately, graphic art as an artistic medium in contemporary society is still a dying category, and therefore, I believe it is of great importance to remind ourselves that work in the realm of ideas and its material manifestation are two sides of one portrait, and their synthesis is what makes art one of the most important components in the structure of a healthy and progressive society. I dare say that art, in essence, is a mirror of human dualism. Specifically, a reflection of its spiritual and material nature.

ПРВА НАГРАДА | FIRST PRIZE

Pawel Deleka

Павел ДЕЛЕКТА

Pawel DELEKTA

„Екс Либрис Давид Меколи“
сопствена техника

"Ex Libris Dawid Macaulayi"
own technique

ВТОРА НАГРАДА | SECOND PRIZE

Ex libris Agaty s.che igra C4, 6/7 Agate Perzynska 2023

Агата ПЕРЖИНСКА

Agata PERZYNSKA

„Ексл. Агате“
C4 | 2023

“Exl. Agaty”
C4 | 2023

ТРЕТА НАГРАДА | THIRD PRIZE

4/6 C4 "VISLAVA" M. Randjelovic
X3 "SIMBORSKA" 2023

Иван РАНЂЕЛОВИЋ

Ivan RANDJELOVIC

„Екс Либрис Вислава Симборска“
C4/X3 | 2023

“Ex Libris Vislava Simborska”
C4/X3 | 2023

ПОЧЕСНА ДИПЛОМА | CERTIFICATE OF HONOUR

ФОТОЛИТНОБЕРАЧУ
3/23

The mermaid and the dolphin (B)

*NetBam
2023*

Алехандра КОИРИНИ

Alejandra COIRINI

„Сирената и делфинот“
P6 | 2023

“The mermaid and the dolphin (B)”
P6 | 2023

ПОЧЕСНА ДИПЛОМА | CERTIFICATE OF HONOUR

Веселин ДАМЈАНОВ - Вес
„Екслибрис Стефан Божков“
комбинирана техника | 2022

Veselin DAMYANOV - Ves
“Exlibris Stefan Bozhkov”
mix media | 2022

ПОЧЕСНА ДИПЛОМА | CERTIFICATE OF HONOUR

Стефан МЛАДЕНОВСКИ

Stefan MLADENOVSKI

„Екл. - Б.М. - Птица“
X3 | 2023

“Exl - B.M. - Bird”
X3 | 2023

ПОЧЕСНА ДИПЛОМА | CERTIFICATE OF HONOUR

Зденек БУГАН

Zdenek BUGAN

„Екслибрис М. Маножлин“
С3/С4/С5/С7 | 2021

“Exlibris M. Manojlin”
С3/С4/С5/С7 | 2021

ПОЧЕСНА ДИПЛОМА | CERTIFICATE OF HONOUR

AP

IMPLANT

KUAN 2023

Шинју КУАН

Hsinyu KUAN,

„Имплант“
C4/C7 | 2023

“Implant”
C4/C7 | 2023

ПОЧЕСНА ДИПЛОМА | CERTIFICATE OF HONOUR

Ендрю ЛЕВИЦКИ

Andrew LEVITSKY

„Екслибрис Јулиа Левицки“
CGD | 2023

"Exlibris Julia Levitsky"
CGD | 2023

Изложба **6** та меѓународна
ЕКС ЛИБРИС
СКОПЈЕ
2023

**6th International
EX LIBRIS
SKOPJE
2023** Exhibition

Светлана КЛОД

Svetlana CLAUDE

„Мускетарски крст“
X3 | 2023

“Croix de mousquetaire”
X3 | 2023

Bezirgiannidou Chrysa
1/50

Криса БЕЗИРГЈАНИДУ

Chrysa BEZIRGIANNIDOU

„Нафсика Готцамани“
CGD | 2023

"Nafsika Gkotzamani"
CGD | 2023

Василики ИЛИАКОПОЛУ

Vassiliki ILIAKOPOULOU

„B. Нетанјаху“
X1 | 2023

“B. Netanyahou”
X1 | 2023

1/4

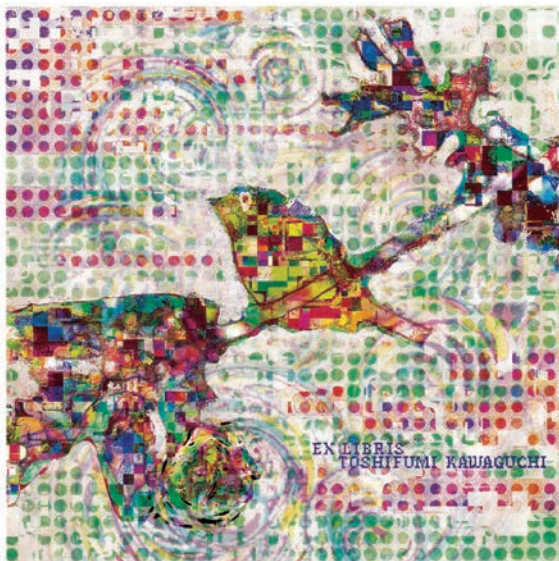
"Ex Libris wistawy Szymborskiej" 2023
Maria Polychroniadi

Мариа ПОЛИКРОНИАДИ

Maria POLYCHRONIADI

„Екс либрис Вислави Шимборскеј“
CGD | 2023

"Ex Libris Wislavy Szymborskiej"
CGD | 2023

*1/10 CGD Mejiro or
A Green Bird 2023 Toshifumi
Kawaguchi*

Тошифуми КАВАГУЧИ

Toshifumi KAWAGUCHI

„Меџиро или зелена птица“
CGD | 2023

“Mejiro or a green bird”
CGD | 2023

8/14 X3 Andreeva S. 2022

София АНДРЕЕВА

Sophia ANDREEVA

„Ирен 2“
X3 | 2023

“Iren 2”
X3 | 2023

Бактијар НИЈАЗБАЈЕВ

Baktiyar NIYAZBAIYEV

„Екслибрис Мереке 2“
X3 | 2022

“Exlibris Mereke 2”
X3 | 2022

Ела УСУПОВА

Ella USUPOVA

„Демијан 1“
X3 | 2023

“Demyan 1”
X3 | 2023

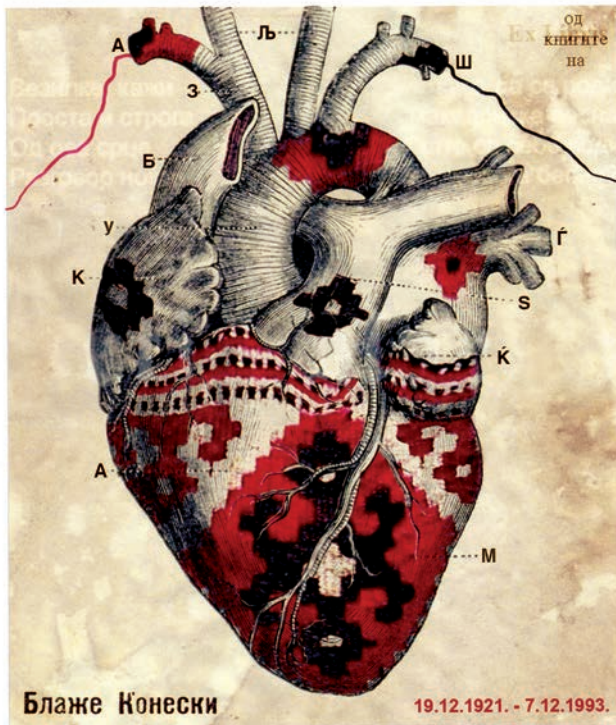

Марзија ЖАКСГАРИНА

Marziya ZHAKSYGARINA

„Екслибрис Мојот сон“
X3 | 2022

“Exlibris My Dream”
X3 | 2022

А.О. CGD "Црвено и црно"
Мирослава Цветковиќ 2023

Мирослава ЦВЕТКОВИЌ

Miroslava CVETKOVIK

„Црвено и црно“
CGD | 2023

“Red and black”
CGD | 2023

EX LIBRIS

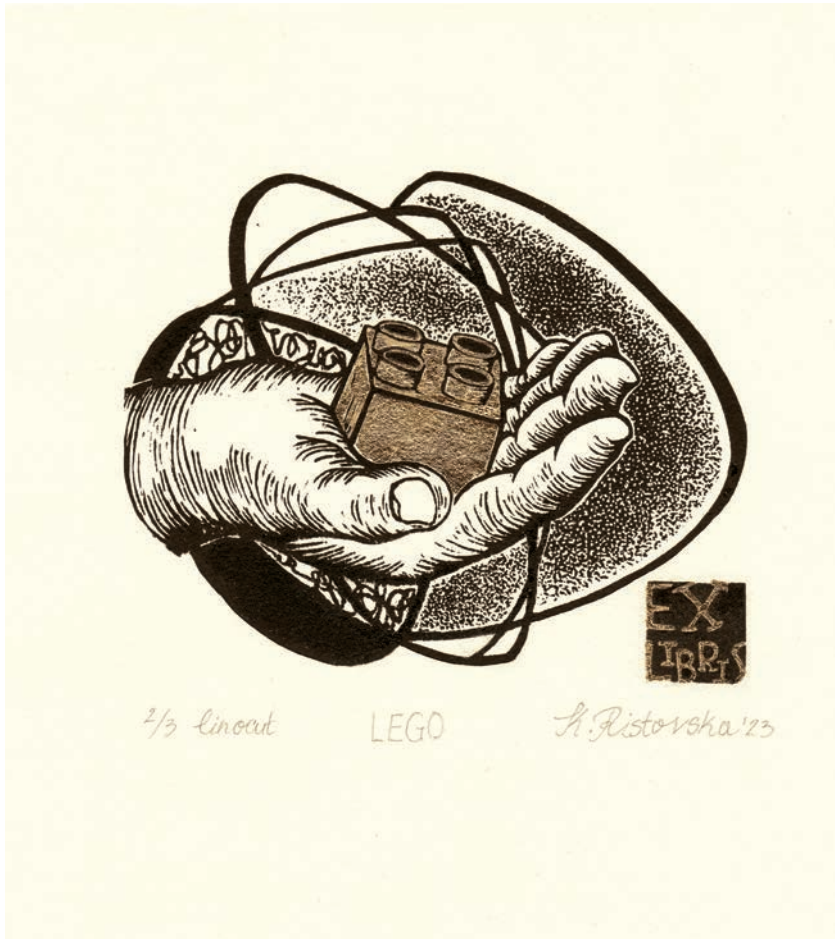
*2/2 Синогравуре „Монарх III“ 2023
Ивана НАСТЕСКИ*

Ивана НАСТЕСКИ

Ivana NASTESKI

„Монарх III“
X3 | 2023

"Monarch III"
X3 | 2023

Катерина РИСТОВСКА

Katerina RISTOVSKA

„Лего“
X3 | 2023

“Lego”
X3 | 2023

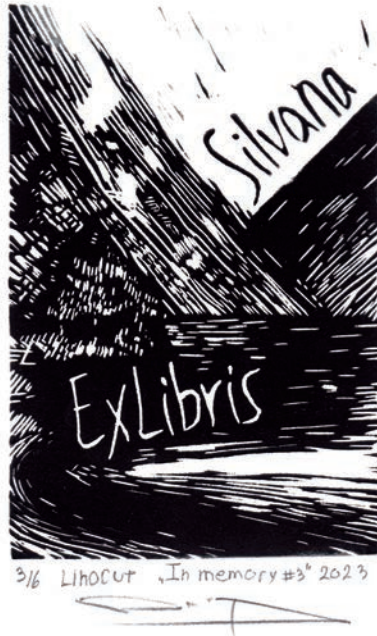
1/10 CGD „27.05./I“ TANEVSKA '23

Тања ТАНЕВСКА

Tanja TANEVSKA

„27.05.I“
CGD | 2023

„27.05.I“
CGD | 2023

Драганчо ТАНЕВСКИ

Dragancho TANEVSKI

„Во сеќавање#3“
X3 | 2023

“In memory#3”
X3 | 2023

Габриела ЖИВКОВСКА

Gabriela ZIVKOVSKA

„Абстракт“
C3 | 2023

“Abstract”
C3 | 2023

Патрисија ПАМАНЕО РОХАС

„Миландо Ел Парвол“
X1 | 2023

Patricia PAMANEO ROJAS

"Milando El Parvol"
X1 | 2023

Агата ДВОРЖАК - СУБОЧ

„Ex Libris Ex Train“
CGD | 2023

Agata DWORZAK - SUBOCZ

"Ex Libris Ex Train"
CGD | 2023

Лукаш КОНИУШИ

Lukasz KONIUSZY

„Ексл ЛКК 2”
CGD | 2023

“Exl LKK 2”
CGD | 2023

Ивана ВИДИЌ

Ivana VIDIC

„Ивана, персонален екс либрис“
CGD | 2023

“Ivana, personal ex libris I”
CGD | 2023

Шао-Чен ЛИН

Shao-Chen LIN

„Книгахолик зајак“
X2 | 2023

“A bookaholic rabbit”
X2 | 2023

Ши-Йинг ВАНГ

Hsi-Ying WANG

„Универзум на медузи“
X2/chine collie | 2023

“Jellyfish universe”
X2/chine collie | 2023

Џанан БИЛГЕ

Canan BILGE

„Слобода“
СЗ/col. | 2023

“Freedom”
СЗ/col. | 2023

Нуртен ЕРДОГАН

Nurten ERDOGAN

„Гобеклитепе 2“
C3/col. | 2023

"Gobeklipepe 2"
C3/col. | 2023

EA. Wisteria Aysen Erte
2020

Ајсен ЕРТЕ

Aysen ERTE

„Вистерија“
C3/CGD | 2020

“Wisteria”
C3/CGD | 2020

Неслигул ХАСДЕМИР

„Јемент“
С3/С4 | 2023

Nesligul HASDEMIR

“Yement”
C3/C4 | 2023

Ајше Ѓул КИРАНОЛУ

Ayşe Gül KIRANOGLU

„Сирена“
СЗ/С4 | 2023

“Mermaid”
C3/C4 | 2023

Јесим ОНДЕ

Yesim ONDE

„Кулата на миротворецот“
С3/col. | 2022

"Huzur Kizkulesi"
С3/col. | 2022

Мерал ОЗДЕМИР

Meral OZDEMIR

„Кубеј Бабе“
С3/С4 | 2020

"Kubej Hatun"
С3/С4 | 2020

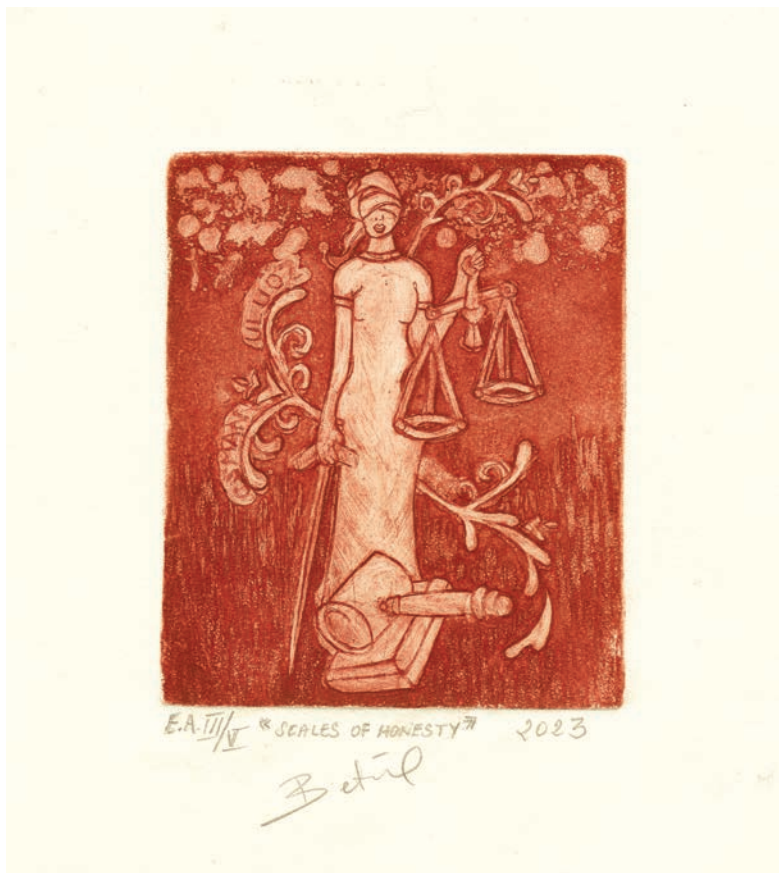

Назан СОНМЕР

Nazan SONMER

„Танчерка 1”
C3/C5 | 2022

"Dancer 1"
C3/C5 | 2022

Бетул УРАС

Betül URAS

„Нивоа на честност“
C3/C4/C5 | 2023

"Scales of Honesty"
C3/C4/C5 | 2023

Жириго на
„6 Меѓународна
Екс Либрис
Изложба
Скопје 2023“
Шќипе Мехмети,
Срѓан Миќиќ,
Соња Димовска.

The Jury of the
“6th International
Ex Libris
Exhibition
Skopje 2023”
Shqipe Mehmeti,
Srdjan Mićić,
Sonja Dimovska.

LIST OF PARTICIPANTS | ЛИСТА НА УЧЕСНИЦИ

ARGENTINA

Coirini, Alejandra / Коирини,
Александра

BULGARIA

Damyantov-Ves, Veselin / Дамјанов-
Вес, Веселин

FRANCE

Claude, Svetlana / Клод Светлана

GREECE

Bezirgiannidou, Chrysa /
Безиргјаниду, Криса
Iliakoulou, Vassiliki / Илијакопу,
Василики
Polychroniadi, Maria /
Поликрониади, Марија

JAPAN

Kawaguchi, Toshifumi / Кавагучи,
Тошифуми

KAZAKHSTAN

Andreeva, Sophia / Андреева,
Софија
Niyazbaiyev, Baktiyar / Нијазбајев,
Бактијар
Usupova, Ella / Усупова, Ела
Zhaksygarina, Marziya / Жаксарина,
Марзија

MACEDONIA

Svetkovik, Miroslava / Цветковиќ,
Мирослава
Mladenovski, Stefan / Младеновски,
Стефан
Nasteski, Ivana / Настески, Ивана
Ristovska, Katerina / Ристовска,
Катерина
Tanevska, Tanja / Таневска, Тања
Tanevski, Dragancho / Таневски,
Драганчо

Zivkovska, Gabriela / Живковска,
Габриела

MEXICO

Pamaneo Rojas, Patricia / Паманео
Рохас, Патрисија

POLAND

Delektka, Pawel / Делекта, Павел
Dworzak-Subocz, Agata / Дворжак
Субоч, Агата
Koniuszy, Lukasz / Кониуши, Лукаш
Perzynska, Agata / Пержинска,
Агата

SERBIA

Randjelovic, Ivan / Ранѓеловиќ, Иван
Vidic, Ivana / Видиќ, Ивана

SLOVAKIA

Bugan, Zdenek / Буган, Зденек

TAIWAN

Kuan, Hsin-yu / Куан, Шинју
Lin, Shao-Chen / Лин, Шао-Чен
Wang, Hsi-Ying / Ванг, Ши-Јинг

TURKEY

Bilge, Canan / Билге, Цанан
Erdogan, Nurten / Ердоган, Нуртен
Erte, Aysen / Ерте, Ајсен
Hasdemir, Nesligul / Хасдемир,
Неслигул
Kiranoglu, Ayse Gul / Киранолу,
Ајше Гул
Onde, Yesim / Онде, Јесим
Ozdemir, Meral / Оздемир, Мерал
Sonmer, Nazan / Сонмер, Назан
Uras, Betul / Урас, Бетул

UKRAINE

Levitsky, Andrew / Левицки, Ендрю

Издавач: ЈУ Културно - информативен центар – Скопје
За издавачот: Антонио Димитров – директор
Текст: Срѓан Миќиќ
Ликовно обликување: Илиана Петрушевска
дизајн на насловна страна: Соња Димовска
Превод на англиски јазик: ChatGPT
Фотографии/скенови: Соња Димовска
Печати: „Кад Принт“ – Скопје
Тираж: 300

Publisher: Cultural Information Centre – Skopje
For the publisher: Antonio Dimitrov – manager
Text: Srdjan Mičić
Graphic design: Iliana Petrusevska
Cover design: Sonja Dimovska
Translation into English: ChatGPT
Photos/scans: Sonja Dimovska
Print: “Cad Print” – Skopje
Copies: 300

ISBN 978-608-214-277-2

